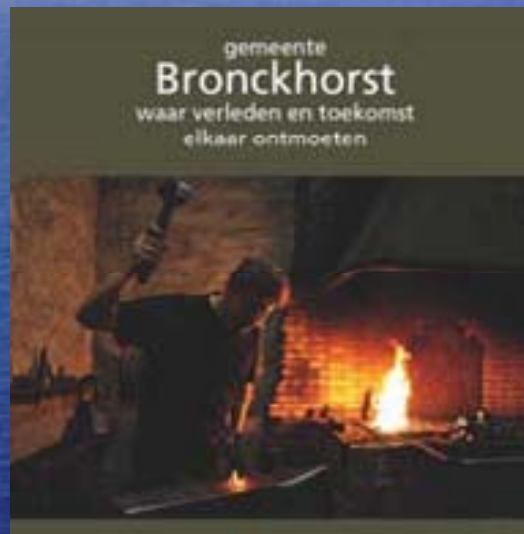

Toekomst voor Dorpen

De agenda voor vitale dorpsgemeenschappen

Voorwaarden voor toekomstbestendige dorpen

- **Nieuwe economische ontwikkelingen op het platteland**
- **De rol en de betekenis van voorzieningen**
- **Welke factoren bepalen de woonkwaliteit**

Toekomstbestendige dorpen

- De gemeente Bronckhorst
- De P-10
- De Regio Achterhoek
- De Provincie
- De situatie vanuit Rijk, IPO, VNG
- Euregio en Brussel
- De conclusies
- De oplossingen / antwoorden

Welkom

gemeente Bronckhorst

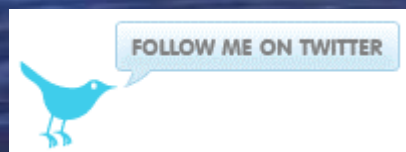

Henk Aalderink

- 1977 – 2001 Ondernemer
- 1999 – 2001 Wethouder Doesburg
- 2001 – 2005 Lid Gedeputeerde Staten
- 2005 – heden Burg. Gem. Bronckhorst
- 2008 – heden Voorzitter P-10
- 2008 – heden Lid bestuur VNG en
vz. comm. M&M

U kunt "mij" en ook mijn CV vinden op www.henkaalderink.nl

Toekomstbestendige dorpen

- > **De gemeente Bronckhorst**
- De P-10
- De Regio Achterhoek
- De Provincie
- De situatie vanuit Rijk, IPO, VNG
- Euregio en Brussel
- De conclusies
- De oplossingen / antwoorden

Bronckhorst evenementen en werk

Bronckhorst Natuur Cultuur Toerisme

Algemene kenmerken Bronckhorst

- **Gemeente is ontstaan op 1 januari 2005**
- **Bronckhorst bestaat uit de oude gemeenten: Hengelo, Hummelo & Keppel, Steenderen, Vorden en Zelhem.**
- **Bronckhorst heeft in totaal 43 dorpen, kernen en buurtschappen**
- **30.000 ha oppervlakte en daarmee één van de grootste plattelandsgemeenten in Nederland.**
- **Aantal inwoners 38.000**

Algemene kenmerken Bronckhorst

- **31 Basisscholen**
- **160 Accomodaties**
- **5 Zwembaden**
- **900 km weg**
- **en .....**

Samen doe we dat

gemeente Bronckhorst

Toekomstvisie Bronckhorst 2030

Gemeente gaat voor Blijvend Bronckhorst met behoud van het bestaande en duurzame ontwikkeling

De gemeente bronckhorst vindt het belangrijk goed voorbereid de toekomst legemoet te treden. Daarom stelden b en w en de gemeenteraad begin 2009 de Toekomstvisie Bronckhorst 2030 vast, waarin we kiezen voor 'Blijvend Bronckhorst met behoud van het bestaande en duurzame ontwikkeling'. De visie is een leidraad voor de verdere ontplooiing van de gemeente op basis van de verwachte ontwikkelingen in de komende 15 jaar. We laten ermee zien waar we voor staan en het is de kapstok voor beleid dat we ontwikkelen. Wat onze visie op de toekomst is? Lees verder!

Geconstateerde trends (1)

- **Bevolkingsafname**
- **Vergrijzing en ontgroening**
- **Einde verzorgingsstaat**
- **Individualisering**
- **Veranderende vrijetijdsbesteding**
- **Toename vervoersbewegingen**

Geconstateerde trends (2)

- **Globalisering**
- **Landbouw: schaalvergroting en verbreding**
- **Groei bedrijvigheid**
- **Arbeidsmarktkrapte**
- **Technologische ontwikkelingen**
- **Stijging energieprijzen**

Waar liggen de kansen!

- **Kennisbeleid Oost Nederland**
- **Gezondheid / Senioreneneconomie**
- **Imago verbeteren via innovatieve bedrijven**
- **Samenwerking met onderwijs**
- **Schaalvergroting en innovatie landbouw**
- **Grote sociale cohesie in kernen**

	Kerninstellingen		Economische kerngebieden
	Onderzoeksinstituten		Innovatie hot spots
	Kenniscapitaal		Hoofdbevestigingslijnen

Uitkomsten toekomstvisie 2008

- **Daling inwoners 15 % 5700!**
- **Daling aantal kinderen 25%**
- **Sterke vergrijzing > 32 % + 65**

Maatregelen nader uitwerken!

- Remmen van de krimp
- Nieuwe werkgelegenheid!
- Innovatie/jonge mensen!
- Meer mobiliteit
- Beter virtuele bereikbaarheid
- Leefbaarheids "gebieden"

Opdracht voor de komende jaren!

- **Hoe kunnen we een toekomst bestendig platteland,**

rekeninghoudende met nieuwe omstandigheden, omzetten in een

Toekomst Bestendig Bronckhorst!

Even terug naar het voorjaar 2008

Wat gebeurde er onder tussen!

- **Rijksbezuinigingen**
- **Nieuwe cijfers demografische ontwikkelingen**
- **Maart / Juni 2010 verkiezingen**
- **En dagelijks .....**

Krimp heeft draconische gevolgen

De Achterhoek heeft volgens een nieuw rapport in 2016 5 procent minder inwoners dan nu. Dit heeft gevolgen voor onderwijs, gezondheidszorg en huizen.

ANALYSE

door Neelke Doornik

Donderdag 11 maart 2016. Het is een donker ochtend. De Achterhoek is nog in de nacht. De straatverlichting is uit. De straat is leeg. De Achterhoek is een gebied met een laag inwonertal. Dit heeft gevolgen voor onderwijs, gezondheidszorg en huizen.

De Achterhoek is een gebied met een laag inwonertal. Dit heeft gevolgen voor onderwijs, gezondheidszorg en huizen.

De Achterhoek is een gebied met een laag inwonertal. Dit heeft gevolgen voor onderwijs, gezondheidszorg en huizen.

Krimp heeft gevolgen op de arbeidsmarkt van jongeren.

De Achterhoek is een gebied met een laag inwonertal. Dit heeft gevolgen voor onderwijs, gezondheidszorg en huizen.

De Achterhoek is een gebied met een laag inwonertal. Dit heeft gevolgen voor onderwijs, gezondheidszorg en huizen.

Conclusies

'Extra geld krimp niet uit fonds'

De kosten van een krimp van de bevolking in de regio zijn niet gerespecteerd worden via het gemeentefonds. Het fonds is 'geen geldzak'.

In de regio zijn er nu 10 miljoen inwoners. Dit is een probleem voor de regio. Het gemeentefonds is niet genoeg om de kosten te betalen.

De kosten van een krimp van de bevolking in de regio zijn niet gerespecteerd worden via het gemeentefonds. Het fonds is 'geen geldzak'.

VERKEERSCAMPAGNE Premier op bezoek in Ditzert

Balkenende: 'Speel in op krimp'

Premier Van der Waardenburg is op bezoek in Ditzert. Hij heeft een gesprek met de lokale politici. Hij heeft ook een gesprek met de lokale inwoners.

Hij heeft ook een gesprek met de lokale inwoners. Hij heeft ook een gesprek met de lokale politici.

De Achterhoek is een gebied met een laag inwonertal. Dit heeft gevolgen voor onderwijs, gezondheidszorg en huizen.

De Achterhoek is een gebied met een laag inwonertal. Dit heeft gevolgen voor onderwijs, gezondheidszorg en huizen.

De Achterhoek is een gebied met een laag inwonertal. Dit heeft gevolgen voor onderwijs, gezondheidszorg en huizen.

Beleidsplan

Spelen met krimp

Lege huizen, maar in de woningmarkt is er nog veel te doen. Het is een uitdaging voor de regio.

De regio heeft een laag inwonertal. Dit heeft gevolgen voor onderwijs, gezondheidszorg en huizen.

De regio heeft een laag inwonertal. Dit heeft gevolgen voor onderwijs, gezondheidszorg en huizen.

KRIMPSTAD is een gebied met een laag inwonertal. Dit heeft gevolgen voor onderwijs, gezondheidszorg en huizen.

GOED NABUURSHIP TAANT IN HEEL NEDERLAND, MAAR NIET IN GASTEREN

Sterrendom voor normaal burengedrag

80 1/5 2000

Het dorp Gasteren in Drenthe is het eerste vijf sterrendorp van Nederland. De stroom groeit aan dat het dorp er alles aan doet om de leefbaarheid te verbeteren, onderis het verdwijnen van voorziende en de import van wachters. „Vroeger zorgde iedereen hier voor elkaar, maar dat is nu geen vanzelfsprekendheid meer.”

Gasteren, waar de bewoners nog erg voor elkaar zorgen, is het eerste dorp van vijf sterren.

Gasteren is een klein dorpje in het zuid-oosten van Drenthe. Het dorp heeft ongeveer 1000 inwoners. Het dorp is bekend om zijn goede nabuurschap. De bewoners zorgen voor elkaar. Dit wordt beloond met vijf sterren. Het dorp heeft een goede school, een goede bibliotheek, en een goede sportvereniging. De bewoners zijn ook betrokken bij de gemeenteraad. Dit wordt beloond met vijf sterren.

De bewoners van Gasteren zijn erg betrokken bij de gemeenteraad. Ze zorgen voor elkaar. Dit wordt beloond met vijf sterren. Het dorp heeft een goede school, een goede bibliotheek, en een goede sportvereniging. De bewoners zijn ook betrokken bij de gemeenteraad. Dit wordt beloond met vijf sterren.

De bewoners van Gasteren zijn erg betrokken bij de gemeenteraad. Ze zorgen voor elkaar. Dit wordt beloond met vijf sterren. Het dorp heeft een goede school, een goede bibliotheek, en een goede sportvereniging. De bewoners zijn ook betrokken bij de gemeenteraad. Dit wordt beloond met vijf sterren.

Bevolkingskrimp biedt kansen

De gemeente heeft een plan om de bevolkingskrimp te omkeren. Dit wordt beloond met vijf sterren. Het dorp heeft een goede school, een goede bibliotheek, en een goede sportvereniging. De bewoners zijn ook betrokken bij de gemeenteraad. Dit wordt beloond met vijf sterren.

De bewoners van Gasteren zijn erg betrokken bij de gemeenteraad.

De bewoners van Gasteren zijn erg betrokken bij de gemeenteraad. Ze zorgen voor elkaar. Dit wordt beloond met vijf sterren. Het dorp heeft een goede school, een goede bibliotheek, en een goede sportvereniging. De bewoners zijn ook betrokken bij de gemeenteraad. Dit wordt beloond met vijf sterren.

De bewoners van Gasteren zijn erg betrokken bij de gemeenteraad. Ze zorgen voor elkaar. Dit wordt beloond met vijf sterren. Het dorp heeft een goede school, een goede bibliotheek, en een goede sportvereniging. De bewoners zijn ook betrokken bij de gemeenteraad. Dit wordt beloond met vijf sterren.

LEVEN

80 1/5 2000

Investeren in krimpgebieden zinloos?

De gemeente heeft een plan om de bevolkingskrimp te omkeren. Dit wordt beloond met vijf sterren. Het dorp heeft een goede school, een goede bibliotheek, en een goede sportvereniging. De bewoners zijn ook betrokken bij de gemeenteraad. Dit wordt beloond met vijf sterren.

De bewoners van Gasteren zijn erg betrokken bij de gemeenteraad. Ze zorgen voor elkaar. Dit wordt beloond met vijf sterren. Het dorp heeft een goede school, een goede bibliotheek, en een goede sportvereniging. De bewoners zijn ook betrokken bij de gemeenteraad. Dit wordt beloond met vijf sterren.

De bewoners van Gasteren zijn erg betrokken bij de gemeenteraad.

Kosmopolieten kunnen van dorpen toplocaties maken

Kwijnende dorpen hebben geen geld nodig, maar hippe kenniswerkers. Die willen graag in een dorp wonen. Parttime.

7100 w
3/5 2010

Jan J. Lathou

hoogleraar fotografie aan de Universiteit van Amsterdam

Wie denken aan niet zorg in de snel uitbreidende diensteneconomie van Brussel dorpen in het veld van hun werkgelegenheid. En ondanks internet blijft de behoefte bestaan om elk uur in de stad te communiceren. Vandaag worden dorpen steeds dieper litte: niet die steeds meer op de centrale steden.

Jongeren trekken naar de stad om hun kennis op niveau te houden. Daar blijven ze vervolgens voor hun carrière zoektocht naar een ideale leefomgeving. Als die in verouderde dorpen te vinden is, is de stad. En onder bedrijven steeds meer naar centrale plekken met een optimale infrastructuur verhuizen. Nijl een voor de ideale leefomgeving vlakbij de stad. Dorpen in de randgebieden hebben het nakijken.

Steden in de krimpgebieden kunnen overkoopt raken en door hun eigenaars worden verwaarloosd. De achterblijvers zien zo hun vormgeven verdampen omdat buurten verlaten. De traditionele manier is dat de overheid ingrijpt met bijdragen om nieuwbouw te voorkomen. Maar de oplossing gaat daarbij aan het echte probleem: welke dorpen en aantrekkelijk succesvolle werkers komen voor dorpen in het achterland de rug toe. Dit is ernstiger dan demografische krimp.

Dorpen in de krimpgebieden die problemen talen van de landbouw betrekken op een nieuw type bewoning. Want ondanks de uitrichting van de

"De hypotheekrente voor een tweede huis op het platteland zou aantrekbaar moeten zijn," zegt Wim de Groot, directeur van de Nederlandse Vereniging van Eigenaren (NVE).

van het land wonen. Of misschien die tijdelijk een klein merpied te terrein de komende hebben.

De trend onder de gepoortseerde kenniswerkers is ook dat men één of twee dagen thuis werkt. Dit maakt de land met de werkplek lozen. In de stadstad zijn er nu ook werkers die tijdelijk een stuk in Amsterdam of Den Haag combineren met hun huis in Londen of Brussel. De laatste twee zijn duidelijk. Ook onder de jongeren van de regio's wordt het. Centraal Bureau voor de Statistiek en het Planbureau voor de Leef-

Voor internationaal georiënteerde toptalenten zijn de randgebieden aantrekkelijk

omgevingen, met name

knopgeleide toplocaties die zich vaak internationaal oriënteren, kunnen de randgebieden aantrekkelijk zijn. Dit geldt ook voor Leeuwarden met Amsterdam en met de Zuidvleugel van de Randstad. Het stedelijke gebied van de provincie Zuid-Holland van de linker regio tot de Drechtmaats op rustige afstand. En vanuit de Achterhoek is het mogelijk om binnen een uur in Utrecht te zijn. Dit was vooral belangrijk voor de kustgebieden. Maar het is ook voor de dorpen.

van Noord-Hollanden inwoners van Nederland hebben immers een oergerust stek in het buitenland. Het is juist als deze investeringen vergelijken naar het buitenland. De Leeuwarden gemeenten Suis, Leuzen en Franzenen begrepen dat en streden daarom op de markt voor de

Laat ook de rijksoverheid inspelen op de nieuwe leefstijlen en tegelaten gelokaliseerd geven van de mogelijkheden te maken voor kwaliteitsdorpen. Faciliteer het tweede woningbouw in gebieden met krimp. Als dan toch de hypotheekrente af zal worden herbeleid, kan dan rekening met een regionale regulering. Bevestig in geteeldeerde krimpgebieden vooral een tweede woning door daar op te bouwen de hypotheekrente voor een tweede hypotheekrente roeren, of juist zal het om te verbinden met tweede huizen in het zuiden. En wat het mogelijk is als parttimebewoner op deze gebieden te schijven.

Dit wordt te laten geen nieuwe uitdaging van de overheid. Wel komt de overheid tegenover een behoeven van steeds meer succesvolle buurten. Tegelijkertijd zullen deze verlatende nieuwe inwoners hun woningen in de krimpgebieden opknappen en onderhouden. Dat verfrist dorpen en maakt ze welvarender. Dit past met een succesvolle schiederachtige plekken en een veilige sfeer zullen dan echte toplocaties kunnen worden. Zoals minister Verburg wil.

Maar ook het veldrijke Partij van de Vrijheid hebben dit soort

Toekomstbestendige dorpen

- > **De gemeente Bronckhorst**
- > **De P-10**
- **De Regio Achterhoek**
- **De Provincie**
- **De situatie vanuit Rijk, IPO, VNG**
- **Euregio en Brussel**
- **De conclusies**
- **De oplossingen / antwoorden**

G1 V1 Aankomende

P10

Nieuw samenwerkings- verband van de tien grootste plattelandsgemeenten van Nederland

De tien grootste plattelandsgemeenten van Nederland hebben veel dezelfde ambities en uitdagingen waar zij zich dagelijks voor inzetten. Wat te denken van veranderende bedrijvigheid en nieuwe economische impulsen, verzorging, ontgroening, plattelands- en natuurontwikkeling/-onderhoud, samenwerking met omringende steden en leefbaarheid in de kleine kernen.

Om deze (nog) beter onder de aandacht te brengen van rijk en politiek (landelijk en Europees) hebben zij op 17 mei 2008 officieel de P10 opgericht. Het gaat om de gemeenten Aa en Hunze, Berkelland, Barger-Opdeorn, Bronckhorst, Hulst, Ooststellingwerf, Opsterland, Scheuwendielveld, Sluis en Westerveld.

De aanleiding start P-10 in juni 2008 !

- **Regeerakkoord 2007**
- **Geen “evenwicht” stad/platteland**
- **Veel “Mooie wijken”**
- **Mooie wijk = Mooi platteland?**
- **Weinig aandacht Platteland**
- **Vogelaar Wijk = Verburg Platteland?**
- **De 100 dagen trip!**

Wat zijn nu die P-10 gemeenten!

- **We gaan uit van onze eigen kracht en de vitaliteit van het platteland.**
- **We willen graag samenwerken met de stad, immers stad en platteland hebben elkaar nodig.**
- **We zoeken naar nieuwe oplossingen voor leefbaarheid en vitaliteit op het platteland**
- **We doen de activiteiten niet alleen voor ons maar voor het platteland in het algemeen.**

Onderwerpen bij de start P-10

- **Economische ontwikkeling agrarische sector/plattelandsvernieuwing**
- **Leefbaarheid platteland**
- **Recreatie & Toerisme**
- **Europese samenwerking**
- **Demografische ontwikkeling**
- **Herverdeling gemeente fonds!**

Situatie 2009 binnen de P-10

Thema's:

**Leefbaarheid / Demografische
ontwikkeling naar nieuw project**

- **“Toekomstbestendig Platteland”**
- **Herverdeling gemeentefonds**

En wat gebeurde er verder!

Over de Pio

Pio is het samenwerkingsverband van de tien grootste plattelandsgemeenten van Nederland. Zij hebben zich verenigd rondom de doelstelling zoveel mogelijk kansen te creëren en te benutten voor de mensen die nu en in de toekomst wonen in plattelandsgemeenten. De Pio-gemeenten bestaan met hun gezamenlijke oppervlakte van 280.000 ha (evenveel als de provincie Zuid-Holland) het grootste aantal vierkante kilometers aan oppervlakte van ons land. Meer informatie vindt u op website van de Pio. www.p-10.nl.

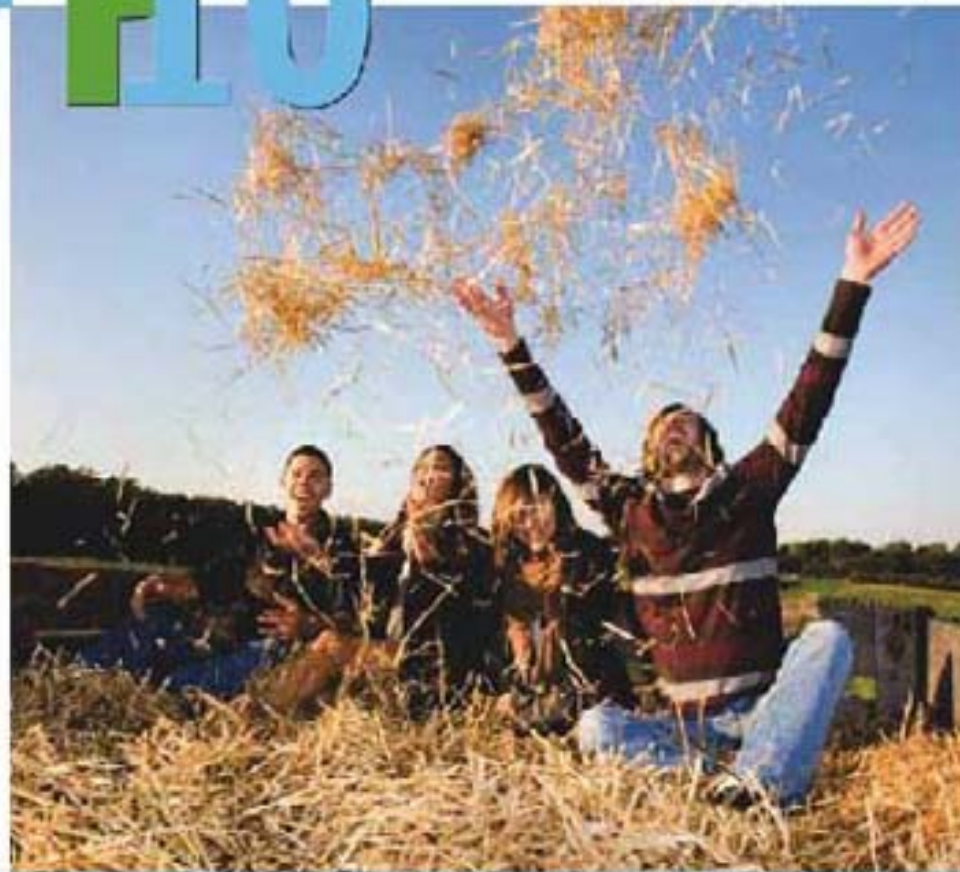
De Pio-gemeenten zijn: Aa en Hunze, Berkelland, Burger-Oudorp, Bronckhorst, Hulst, Ooststellingwert, Opsterland, Schouwen-Duiveland, Sluis en Westerveld.

Pio
Postbus 200
7135 ZJ Hengelo (Gld)

T (0475) 75 43 84
E info@p-10.nl

www.p-10.nl

P10

Zomer in Nederland

Open oog voor toekomstbestendig platteland
Appèl aan bestuurlijk lef

P-10 “Zomer in Nederland”

- 1. Anders en samen denken**
- 2. De inhoud voorop**
- 3. Ontwikkel een aanpak voor leefbaarheid samen met partners**
- 4. Ken uw partners**
- 5. Benut kansen, kracht en kwaliteit in de aanpak**

P-10 “Zomer in Nederland”

- 6. Stuur als gemeente op samenwerking**
- 7. Ontwerp nieuwe voorzieningen en financier ze anders**
- 8. Blijf investeren maar doe het anders**
- 9. Verbind aanpak met kennisontwikkeling**
- 10. Organiseer regel ruimte**

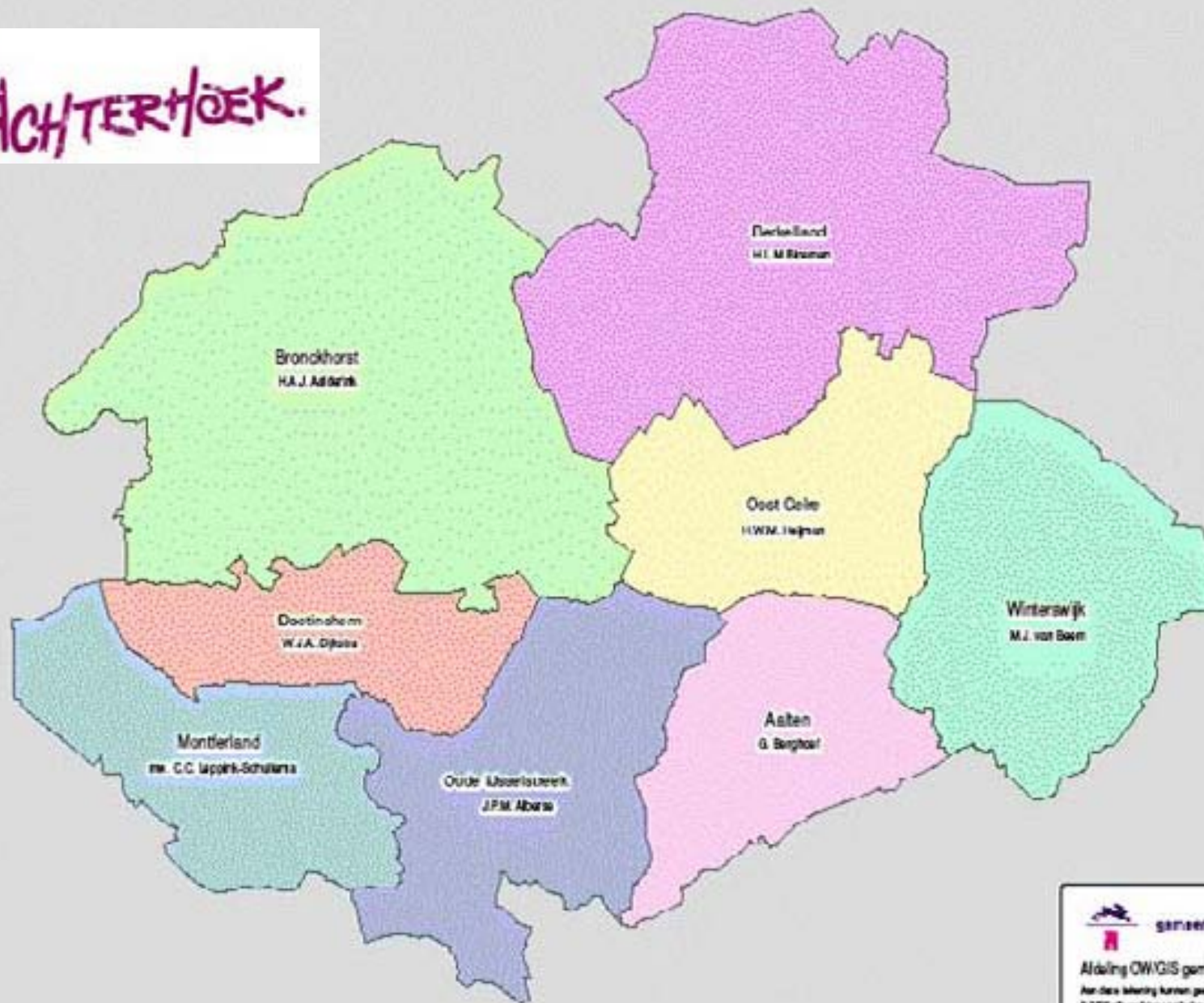
P-10 “Zomer in Nederland”

- **Handleiding: Open oog voor Toekomst bestendig platteland**
- **Maatwerk voor iedere gemeente**
- **Opmaat voor een regionale aanpak**
- **52 locale voorbeelden**

- **Voorzet voor de opzet van een Fonds voor plattelandsvernieuwing**

Zie ook www.p-10.nl

Toekomstbestendige dorpen

- > **De gemeente Bronckhorst**
- > **De P-10**
- > **De Regio Achterhoek**
- **De Provincie**
- **De situatie vanuit Rijk, IPO, VNG**
- **Euregio en Brussel**
- **De conclusies**
- **De oplossingen / antwoorden**

 gemeente Bronckhorst
Afdeling OVGIS gemeente Bronckhorst
Aan deze afdeling kunnen geen rechten worden ontleend.
© 2016 alle rechten voorbehouden

Inwoners De Regio Achterhoek

<u>Gemeente:</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>	<u>2009</u>	<u>2010</u>
• Doetinchem	56.254	56.244	56.155	56.355 -
• Berkelland	45.226	45.153	45.163	44.968 -
• Oude IJsselstreek	40.079	39.913	40.012	39.896 -
• Bronckhorst	37.795	37.823	37.783	37.765 -
• Montferland	35.054	34.998	35.137	35.105 -
• Oost Gelre	29.853	29.873	30.019	30.036 +
• Winterswijk	29.253	29.184	29.045	29.057 +
• Aalten	27.471	27.573	27.447	27.506 +
	-----	-----	-----	-----
	300.985	300.761	300.761	300.688

De Achterhoek Agenda 2020

- **Innovatieve economie**
- **Vitale leefomgeving**
- **Slim & snel verbinden**
- **Natuur & Landschap**
- **Overleg woningbouwprogramma**

- **Proces**

**Agenda Achterhoek 2020 koppelen
aan investeringsagenda Provincie in
een nieuw regio contract**

Toekomstbestendige dorpen

- > **De gemeente Bronckhorst**
- > **De P-10**
- > **De Regio Achterhoek**
- > **De Provincie**
- **De situatie vanuit Rijk, IPO, VNG**
- **Euregio en Brussel**
- **De conclusies**
- **De oplossingen / antwoorden**

Regioverkenningen Gelderland

provincie
Gelderland

Achterhoek
21 juni 2010

Wat zijn regioverkenningen?

In beeld brengen majeure vraagstukken toekomst

Verleggen van de horizon: ontwikkelingen gaan snel

Betere regionale strategie en focus (in ieder geval voor) provincie

Gericht op de lange termijn (2040) met vertaling naar de korte en middellange termijn (2011-2020)

Geen visie: inspiratie voor nieuw beleid

Resultaat: kansenboeken

provincie
Gelderland

Vraagstukken

provincie
Gelderland

**Omgaan met krimp en vergrijzing in een
gezonde plattelandseconomie**

**Grote veranderingen binnen de landbouw
doen gebruik platteland veranderen**

Kansen

provincie
Gelderland

- Meer met minder
- Nieuwe vormen van collectief vervoer

Kansen

Partnerschap in krimp

provincie
Gelderland

Kiezen, kansen benutten en samenwerken

provincie
Gelderland

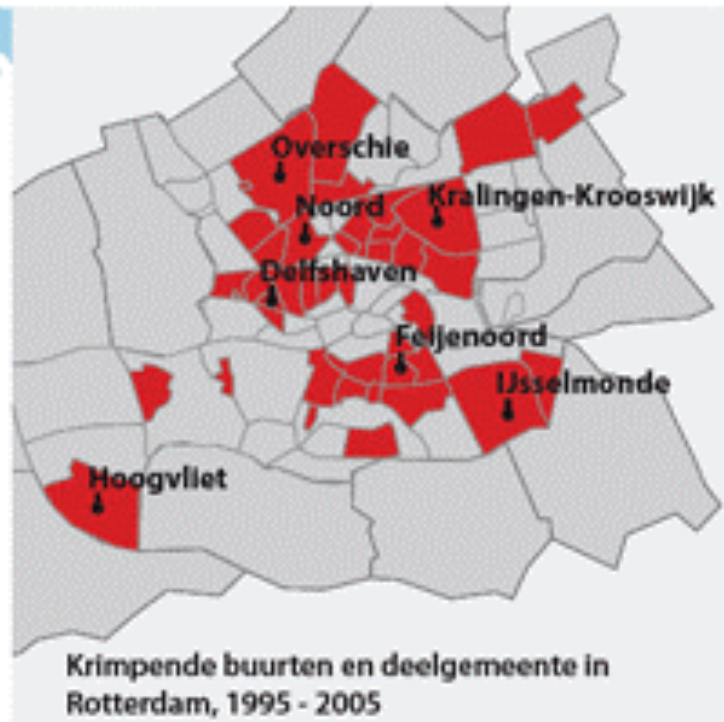
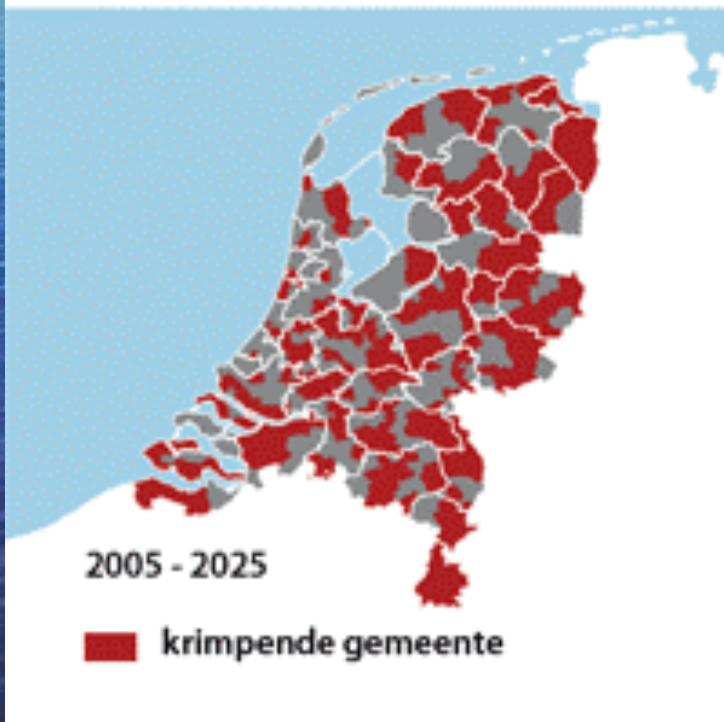
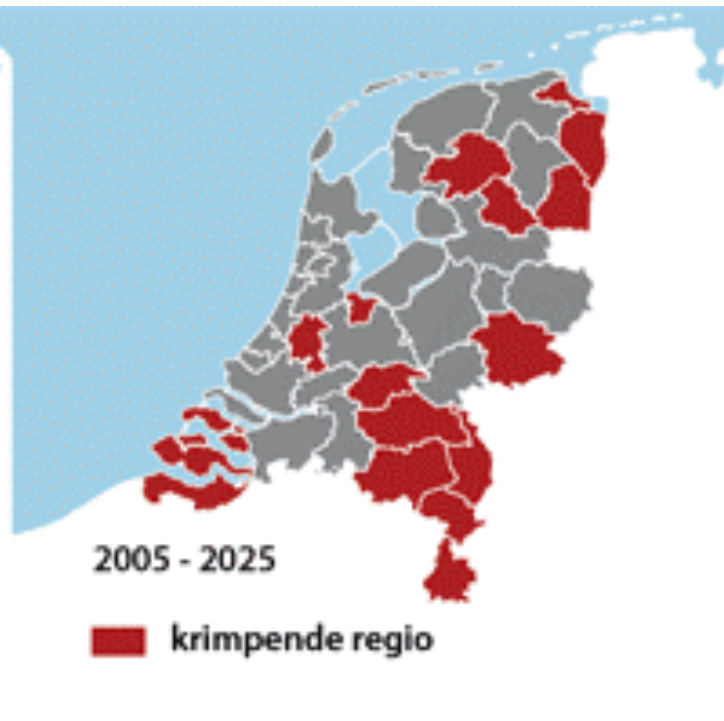
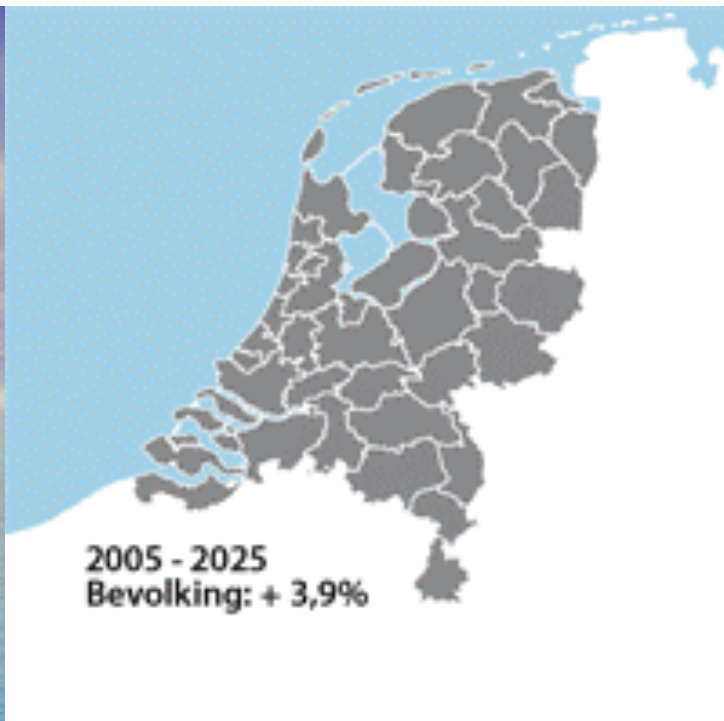

Toekomstbestendige dorpen

- > **De gemeente Bronckhorst**
- > **De P-10**
- > **De Regio Achterhoek**
- > **De Provincie**
- > **De situatie vanuit Rijk, IPO, VNG**
- **Euregio en Brussel**
- **De conclusies**
- **De oplossingen / antwoorden**

Rijksbeleid krimp/demografische ontwikkelingen!

Krimpen met kwaliteit

- **Top krimpregio's + faciliteiten!**
- **Anticipeer regio's**
- **Paragraaf demografische ontwikkeling!**
- **Uitvoeringsprogramma, projecten**
“Toekomst Bestendig Platteland”
- **Fonds plattelandsvernieuwing?**

Vergaderjaar 2010-2011

32 500 VIII

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2011

Nr. 21

MOTIE VAN HET LID FERRIER C.S.
Voorgesteld 11 november 2010

De Kamer,

gehoord de beraadlaging,

constaterende, dat in grote delen van Nederland het inwonertal de komende decennia extreem zal dalen of juist sterk zal groeien;

constaterende, dat de demografische krimp niet evenredig verdeeld zal zijn over Nederland, waarbij regio's zoals Zuid-Limburg, Oost-Groningen en Zeven-Vlaanderen al eerder en in erge mate te kampen zullen krijgen met krimp;

overwegende, dat scholen in krimpregio's onder de opheffingsnorm kunnen komen en bedreigd worden met sluiting waardoor het dorp minder aantrekkelijk wordt voor gezinnen om zich te vestigen en de leefbaarheid wordt aangetast;

constaterende, dat bij een dalend aantal leerlingen de kosten voor de scholen niet evenredig mee dalen omdat de kosten voor salarissen en onderhoud van gebouwen voornamelijk gelijk blijven en scholen moeite zullen hebben hun begroting kloppend te maken, ondanks de betrouwbare staffel in de bekostiging voor kleine scholen;

overwegende, dat over het algemeen de daling van het aantal leerlingen een transitieproces is van tien tot twaalf jaar waarna het leerlingenniveau constant blijft;

overwegende, dat het voor de school moeilijk is, te overleven in deze overgangsfase van fors dalende inkomsten terwijl de kosten niet gelijktijdig kunnen worden beperkt;

overwegende, dat zich in Nederland in die regio's die te maken hebben met extreme groei, zoals Flevoland, de omgekeerde problematiek van de krimpregio voordoet;

Vergaderjaar 2010-2011

32 500 VIII

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2011

Nr. 35

MOTIE VAN DE LEDEN VOORDEWIND EN FERRIER
Voorgesteld 11 november 2010

De Kamer,

gehoord de beraadlaging,

constaterende, dat de krimpproblematiek in veel regio's in Nederland leidt tot teruglopende leerlingaantallen;

overwegende, dat veel scholen, met name in het basisonderwijs en over een aantal jaar ook in het voortgezet onderwijs, problemen ondervinden met financiële instandhouding, een vergrijpend personeelsbestand, leegstand binnen het schoolgebouw en teruglopende materiële bekostiging;

verzoekt de regering om onderzoek te doen naar oplossingen die zich richten op het opvangen van de gevolgen van krimp in het onderwijs, in het bijzonder gericht op de instandhouding van de kwaliteit van het onderwijs in de krimpregio's, financiële instandhouding na terugval in bekostiging en leegstand binnen de schoolgebouwen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Voordewind
Ferrier

Toekomstbestendige dorpen

- > **De gemeente Bronckhorst**
- > **De P-10**
- > **De Regio Achterhoek**
- > **De Provincie**
- > **De situatie vanuit Rijk, IPO, VNG**
- > **Euregio en Brussel**
- **De conclusies**
- **De oplossingen / antwoorden**

EUREGIO-gebied

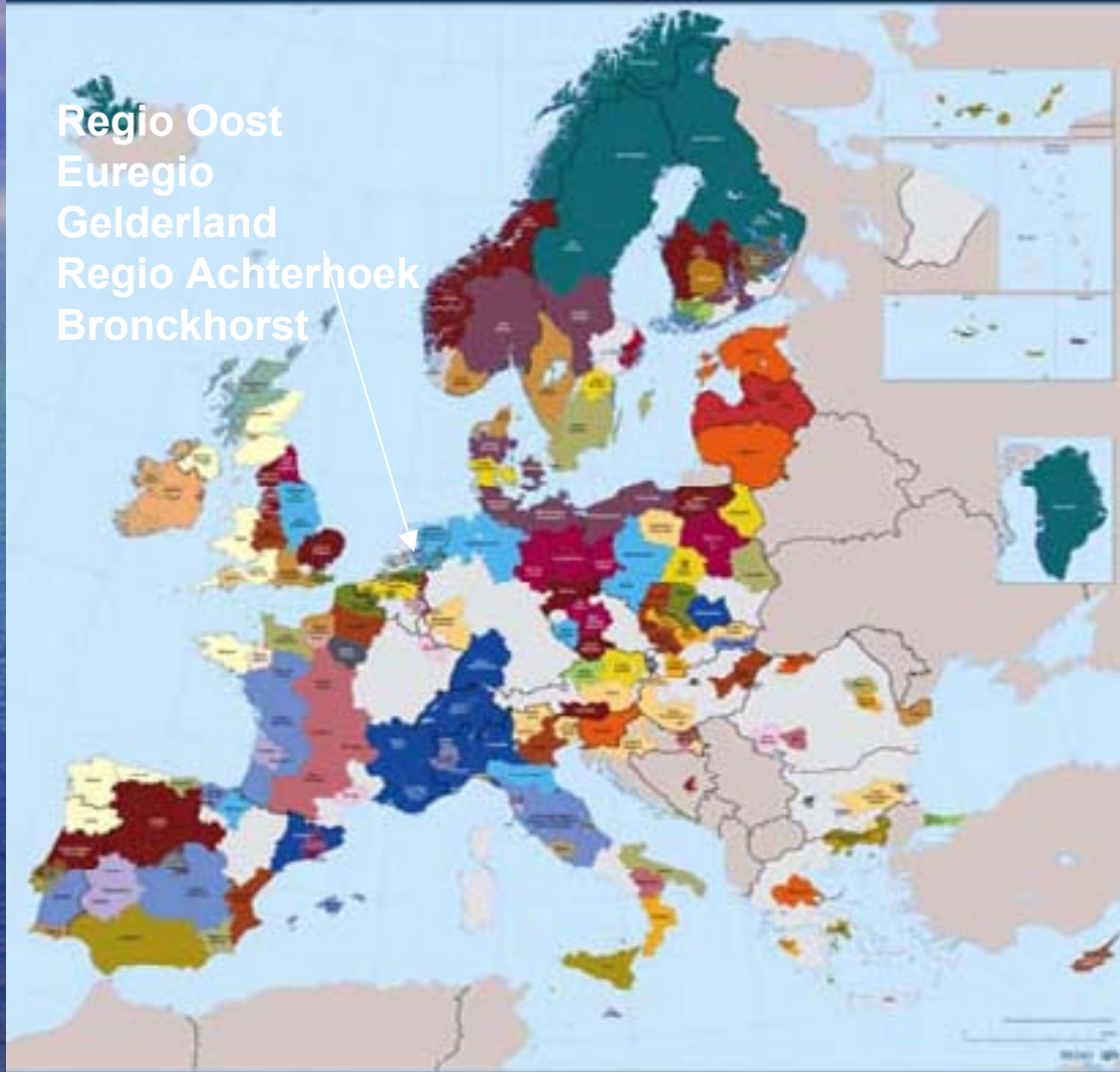

EUROPA 2020

European Week of Regions and Cities
Brussels
6 - 9 October 2008

Participating Regions & Cities

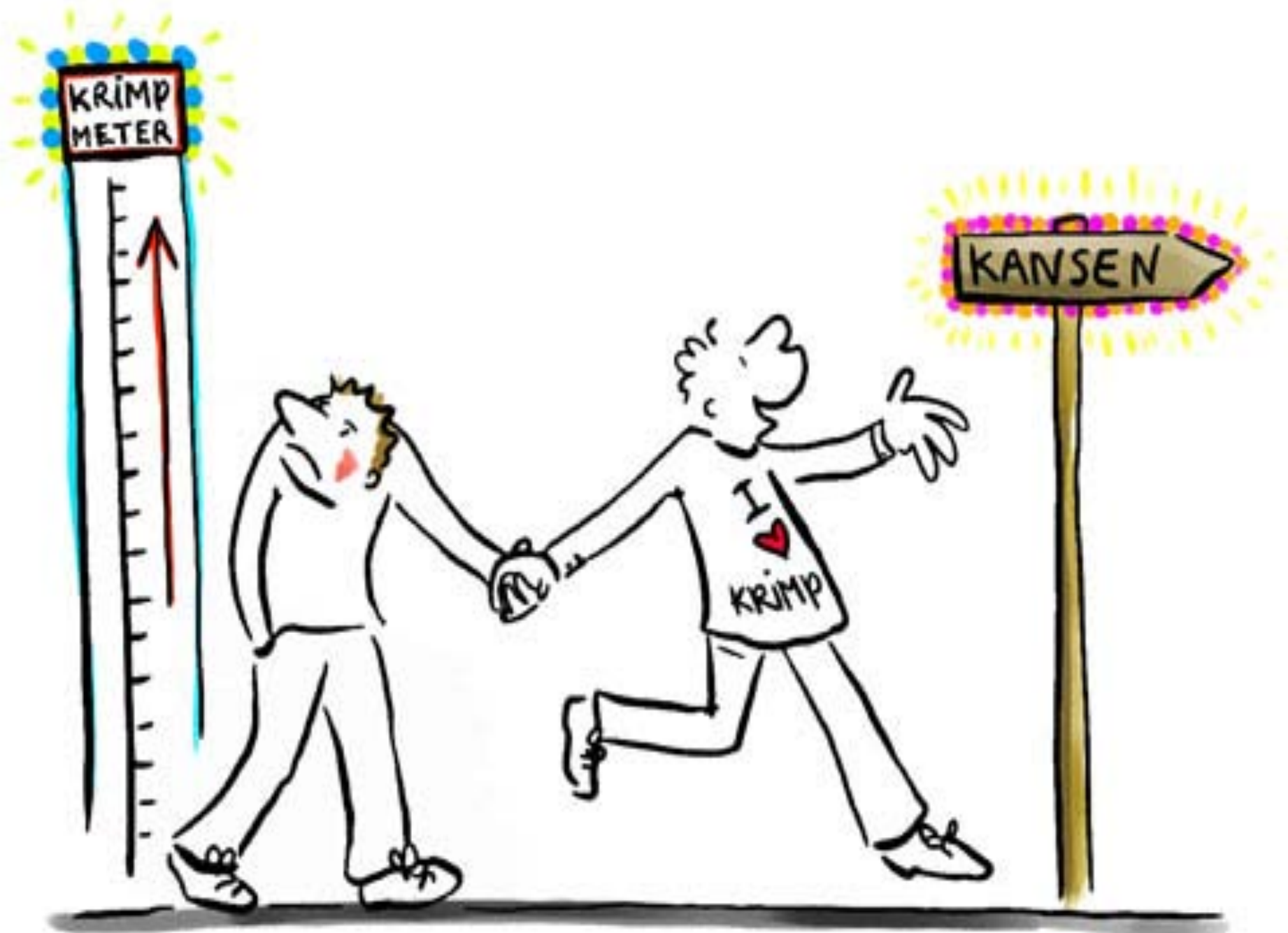
Legend:

- Capital Cities and Regions (Official Policy Based City)
- Co-operation for innovation and innovation in co-operation
- Participating Regions and Cities (Official Policy Based City)
- Co-operation for innovation
- European Regions of Cities
- Red Network 2008
- Participating Regions for Sustainability Development
- Innovation - Industry & Research (Research Regional Growth)
- Working Together for Sustainability and Innovation
- Business Partners Looking Forward
- EU & TICU - Cities
- City Connections
- Local Growth (Innovation - Research - Knowledge Innovation - Business)
- European Energy Region II
- European Innovation
- Advisory Group
- Regions of the EU
- Participating Cities (Official Policy Based City)
- Participating Cities (Official Policy Based City)
- Local Growth for Growth
- EU for Bringing Innovation Regions Together for Growth

Logos for the European Commission and the European Union are visible in the bottom right corner.

Toekomstbestendige dorpen

- > **De gemeente Bronckhorst**
- > **De P-10**
- > **De Regio Achterhoek**
- > **De situatie vanuit Rijk, IPO, VNG**
- > **Euregio en Brussel**
- > **De conclusies**
- **De oplossingen / antwoorden**

Wat verwachten we van onze partners

- **Europa 2020 / Euregio:**
Leren / projecten (intereg, EFRO)
- **Rijk, IPO, VNG : Krimpen met kwaliteit,
Samenwerking, ondersteuning, mede
financier via fonds plattelandsvernieuwing**
- **Provincie: Regio verkenningen
Regisseur, mede financier**

Wat verwachten we van onze partners

- **Regio Achterhoek agenda 2020:
Visie op gebied, samenwerking op
uitvoering**
- **P-10: “Toekomstbestendig Platteland”
Kennisdelen, lobby**
- **Bronckhorst project:
“Toekomst Bestendig Bronckhorst” .**

Wat is nu leefbaarheid!

- **Geen woningen**
- **Geen supermarkt**
- **Geen school**
- **Geen ..**

Leefbaarheid ontstaat als er een “brede ontmoetingsplek” is of komt in een dorp kern, of gebied (en)!

Hoe gaan we dit samen aanpakken!

- **Krimp 10 %, Kinderen 25%**
- **Minder “voorzieningen”, maar beter**
- **Meer mobiliteit**
- **Remmen krimp > jonge mensen**
- **Nieuwe bedrijvigheid / innovatie**
- **6 miljoen bezuinigen**

En toch:

**“Toekomstbestendig
Bronckhorst”?**

Toekomstbestendige dorpen

- > **De gemeente Bronckhorst**
- > **De P-10**
- > **De Regio Achterhoek**
- > **De situatie vanuit Rijk, IPO, VNG**
- > **Euregio en Brussel**
- > **De conclusies**
- > **De oplossingen / antwoorden**

We gaan op pad en

- **Gesprekken met organisatie**
- **Gesprekken met burgers**
- **Gesprekken in “gebieden”**

Welke thema's komen aan de orde!

- Scholen / Accommodaties
- Woningbouw / Zorgvoorzieningen
- Verenigingen / Vrijwilligerswerk
- Winkelvoorzieningen
- Beheer landschap
- Werkgelegenheid
- Mobiliteit
- Financiën

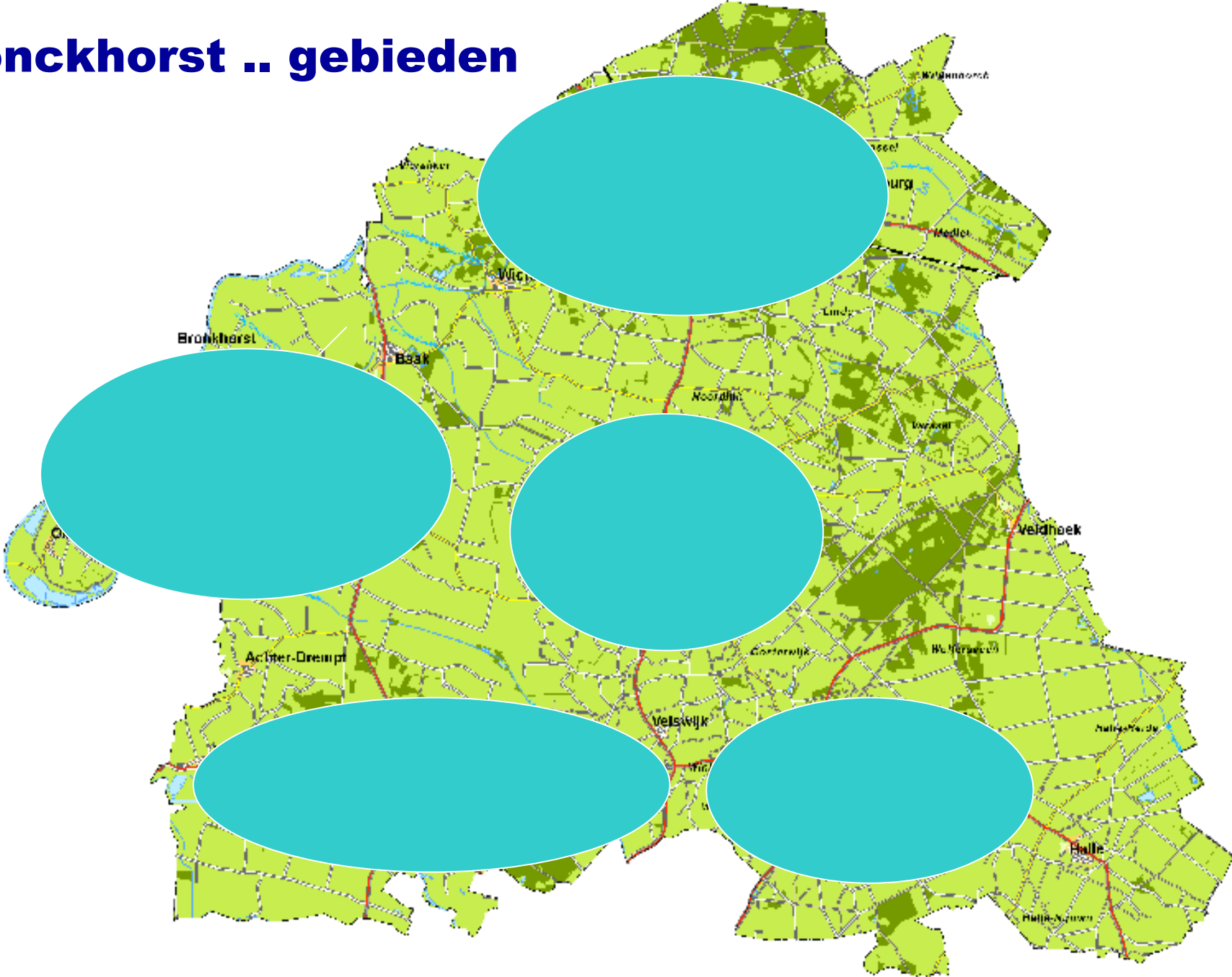
Bronckhorst 43 dorpen

Welke thema's komen aan de orde!

- Scholen / Accommodaties
- Woningbouw / Zorgvoorzieningen
- Verenigingen / Vrijwilligerswerk
- Winkelvoorzieningen
- Beheer landschap
- Werkgelegenheid
- Mobiliteit
- Financiën

Bronckhorst .. gebieden

Voorwaarden voor toekomstbestendige dorpen

- Nieuwe economische ontwikkelingen op het platteland
- De rol en de betekenis van voorzieningen
- Welke factoren bepalen de woonkwaliteit

Niet meer ontkennen maar nu echt aan het werk?

Dank voor uw aandacht

gemeente Bronckhorst

tot ziens!

www.bronckhorst.nl